

MINISTRIA E PUNËVE TË BRENDSHME
INSPEKTORATI POLICOR I KOSOVËS
DEPARTAMENTI I INSPEKTIMEVE

PROCEDURA E INSPEKTIMIT
DEPARTAMENTI I INSPEKTIMEVE

INSPEKTORATI POLICOR I KOSOVËS

DEPARTAMENTI I INSPEKTIMEVE

Prishtinë, Kosovë

Nr. Nr. 04-052-979/1

Data / Datimi 03.10.2022

RAPORT I INSPEKTIMIT
"MENAXHIMI I PROCEDURAVE TË ARRESTIMIT DHE NDALIMIT"

Nr. 6/2022

Prishtinë, 30 shtator 2022

Informata të përgjithshme

Titulli	Raport i inspektimit Menaxhimi i procedurave të arrestimit dhe ndalimit
Data e përgatitjes	30 shtator 2022
Realizuar nga	Fitore Gajraku, udhëheqëse e ekipit të inspektimit, Kadri Keçmezi, inspektor, Kushtrim Jonuzi, inspektor, Mirsad Puqurica, inspektor, Servet Tasholli, inspektor, Shqiponjë Sopi, inspektore, Teuta Rukolli - Ajeti, inspektore, Visar Shehu, inspektor, Xhavit Fetahaj, inspektor
Mbikëqyrur nga	Ilir Idrizaj, mbikëqyrës i inspektimit, Udhëheqës i Divizionit të Inspektimit dhe Raportimit
Mbështetur nga	Bujar Mustafa, Udhëheqës i Divizionit për Analizë, Planifikim dhe Cilësi
Dorëzuar nga	Bekim Pira, Udhëheqës i Departamentit të Inspektimit
Miratuar nga	Kushtrim Hodaj, Kryeshef Ekzekutiv, Inspektorati Policor i Kosovës
Data e miratimit	30 shtator 2022

© Të drejtat e autorit të Inspektoratit Policor të Kosovës.

Teksti i këtij dokumenti mund të riprodhohet falas në çdo format ose medium, me kusht që të riprodhohet me saktësi dhe jo në një kontekst ndryshe nga se raportohet këtu.

Ky material duhet të njihet si e drejtë e autorit (IPK) dhe dokumenti si titulli i specifikuar.

Kur është identifikuar materiali nga pala e tretë, leja nga mbajtësi i të drejtës së autorit duhet të kërkohet. Çdo pyetje në lidhje me këtë publikim duhet të na dërgohet në:

Inspektorati Policor i Kosovës,
Rruga "Dëshmorët e Gollakut", p.n, Hajvali, Prishtinë,
Tel: 038 200 19 691; +383 (0)38 521 201
E-mail: zimp.ipk@rks-gov.net

1. Përmbledhja ekzekutive	
1.1. Informacion i përgjithshëm mbi rezultatet e inspektimit.....	(4-5)
1.2. Informacion i përgjithshëm mbi zbatimin e rekomandimeve.....	(5-5)
2. Hyrje	
2.1. Arsyet e inicimit të inspektimit.....	(6-6)
2.2. Qëllimi.....	(6-6)
2.3. Objektivat e inspektimit.....	(6-6)
2.4. Rëndësia e inspektimit.....	(7-7)
2.5. Metodologjia e inspektimit.....	(7-7)
3. Përshkrimi i objektit, gjetjet dhe rekomandimet	
3.1. Trajtimi i personave të ndaluar dhe administrimi i dosjeve të tyre.....	(8-12)
3.2. Kushtet fizike dhe të sigurisë në qendrat e ndalimit.....	(12-16)
3.3. Personeli dhe kushtet e punës.....	(16-16)
4. Plani për përmbushjen e rekomandimeve	
4.1. Plani i veprimit për realizimin e rekomandimeve.....	(17-19)
Shtojcat	

1. Përmbledhja ekzekutive

1.1. Informacion i përgjithshëm mbi rezultatet e inspektimit (gjetjet kryesore)

1.1.1. Gjatë inspektimit janë intervistuar njëzetë (20) të ndaluar dhe janë kontrolluar 342 dosje në të gjitha qendrat e ndalimit. Dosjet e ndalimit pasqyrojnë se në 99% të rasteve, të ndaluarve iu është kumtuar arsyeja e arrestimit dhe iu janë lexuar të drejtat. Ka ende shumë qendra ndalimi që janë duke përdorur formularë të të drejtave të personave të ndaluar, që nuk janë harmonizuar me dispozitat ligjore dhe shtrën nevojën e aplikimit të formularëve të unifikuar. Rreth 99% e dosjeve kanë të bashkëngjitur aktvendimet mbi ndalimin. Nuk është hasur në raste të trajtimit jo dinjitoz të të ndaluarve në qendra të ndalimit, kurse një person është identifikuar me shenja të lëndimit, të shkaktuar gjatë arrestimit të tij (ky rast edhe pse është pasqyruar në dosje, është adresuar për hetim brenda IPK-së lidhur me përdorimin e forcës). Lidhur me trajtimin mjekësor, në 99% të dosjeve dokumentohet gjendja shëndetësore e të ndaluarve, por ende ka dobësi mbi ofrimin e informacionit të plotë të trajtimit. Inspektimi vë në pah se është respektuar plotësisht kriteri i përcaktuar mbi lirimimin me kohë të të ndaluarve, por në 16% të dosjeve, ka mungesë të formave - Lirimi ose transferimi. Veç tjerash, ka mungesë të dhënash brenda formularit mbi lirimimin. Në ¼ e dosjeve nuk janë përdorë formularët e unifikuar e kjo është hasur në disa mostra të 10 qendrave. Në dy (2) qendra, plotësimi i formularëve të dosjes nuk ka qenë i duhur, por ka edhe raste kur të dhënat e vendosura bien ndesh me përmbajtjen e dosjes. Regjistrimi i pronës së të ndaluarve në disa raste nuk është bërë në formën e duhur dhe është përcjellë me mungesë të të dhënave. Sa i përket ruajtjes e sistemimit të dosjeve, ka një performancë të avancuar duke respektuar dispozitat ligjore në fuqi.

1.1.2. Sa i përket funksionalitetit, jo të gjitha qendrat e ndalimit janë duke u përdorur, si pasojë e kushteve që ekzistojnë brenda tyre. Edhe disa qendra funksionale kanë dhoma të ndalimit që nuk i përdorin në mungesë të kushteve të tilla. Qendra e Ndalimit në Prishtinë nuk i plotëson kushtet e përgjithshme për të funksionuar si qendër e tillë, meqë rrezikon shëndetin e të ndaluarve dhe të personelit policor. Masat e sigurisë në qendrat e ndalimit përgjithësisht janë avancuar, por duhet punuar edhe më tutje në sanimin e disa vërejtjeve në kuadër të disa stacioneve policore, që lidhen me monitorimin, daljet emergjente, aparatet për fikje zjarri me afat të skaduar, pajisjet e ndihmës së parë, ventilimin, ndriçimin, etj. Qendrat e ndalimit në masë të madhe respektojnë standardin e paraparë për ruajtjen e privatësisë së të ndaluarve brenda dhomave të ndalimit. Higjiena në këto qendra ndalimi ka qenë në nivelin e duhur. Nevojitet pajisja e dhomave të ndalimit me orendi për pushim, në mënyrë që të ofrojnë kushte më të mira pushimi. Instalimi i një sistemi për thirrje të personelit policor nga brenda dhomave të ndalimit, do të avanconte kushtet brenda qendrave të ndalimit, në mënyrë që të ndaluarit të kenë kushte të pranueshme gjatë qëndrimit brenda tyre. Në qendrat e ndalimit nuk janë gjetur mjete të forta, pajisje pune apo gjëra të tjera të cilat mund të paraqesin rrezik për punonjësit policor dhe të ndaluarit. Jo në të gjitha rastet janë aplikuar libri i formatit dhe standardit të paraparë për evidentimin e personave të ndaluar dhe vizitorëve në këto qendra. Lidhur me marrjen e përkohshme të sendeve, prona personale e të ndaluarve vlerësohet të jetë e sigurt brenda hapësirave të ndalimit, por në disa stacione ka mungesë të paketimeve të letrës ku duhet të vendosen gjërat/sendet. IPK mirëpret idetë në zhvillim mbi koncentrimin e qendrave të ndalimit në nivel rajonal me arsyetimin se ofrojnë efikasitet e efektivitet në kontrollë, mundësi profilizimi adekuat të personelit, ekonomizim në mjete logjistike, si dhe standardizim të kushteve në qendrat e ndalimit.

1.1.3. Kushtet e punës së personelit të qendrave të ndalimit ka nevojë të avancohen, meqë ka mungesë hapësirash për punë, inventarit dhe pajisjeve. Edhe mungesa e materialeve higjienike ka qenë evidente në disa qendra dhe duhet shtuar kujdesi logjistik për të siguruar materiale të tilla. Zyrtarët policor, të cilët punojnë në qendrat e ndalimit përgjithësisht kanë të kryer kursin bazik të qendrës së ndalimit dhe trajnime të tjera që përkojnë me këtë natyrë të punës. Ka mungesë të trajnimeve të zyrtareve policore dhe janë identifikuar së paku tre stacione policore, në të cilat nuk ka të trajnuar zyrtarë policor të gjinisë femërore me kurs bazik për qendrat e ndalimit.

1.2. Informacion i përgjithshëm mbi zbatimin e rekomandimeve

1.2.1. Nga inspektimi i kryer në këtë fushë të menaxhimit policor ka rezultuar se nga shtatë (7) rekomandime të lëna nga inspektimi i kaluar (raporti i inspektimit nr. 07/2018), dy (2) prej tyre janë përmbushur plotësisht, tre (3) janë përmbushur përgjithësisht (në masë të madhe) dhe dy (2) janë përmbushur pjesërisht (*për më tepër referoju tabelës së pasqyruar në shtojcë*).

2. Hyrje

2.1. Arsyet e inicimit të inspektimit

2.1.1. Departamenti i Inspektimit ka filluar punën në korrik të vitit 2006, kur është themeluar dhe vet agjencia. IPK synon të shtojë vlerë dhe të forcojë besimin e publikut në Policinë dhe këtë e bën përmes shqyrtimit të pavarur e raportimit objektiv. Në bazë të Ligjit nr. 03/L-231, IPK ka mandat ligjor që të kryejë inspektime në Polici, për të vlerësuar mënyrën e kryerjes së detyrave. Ky aktivitet mbikëqyrës ndihmon dhe mbështetë Policinë për të siguruar një shërbim profesional, demokratik e të përgjegjshëm. Plani Vjetor i Inspektimeve të Rregullta (2022) ka paraparë kryerjen e një varg inspektimesh në disa fusha menaxhimi, përfshirë dhe atë të menaxhimit të procedurave të arrestimit e ndalimit. IPK-ja ka kryer edhe më parë inspektime tematike të kësaj fushe dhe janë bërë katër (4) vite nga inspektimi i fundit i realizuar, që kishte në fokus trajtimin e personave të ndaluar, respektimin e të drejtave të tyre dhe kushtet nën të cilat mbahen ata.

2.1.2. Inspektimi i kësaj fushe paraqet interes për IPK-në, me qëllim që të vlerësojë nëse Policia ka siguruar kapacitete njerëzore dhe teknike për të kryer detyrat në kuadër të përgjegjësive të përcaktuara me ligj. Përmes inspektimit është verifikuar trajtimi i personave të ndaluar, respektimi i të drejtave të tyre gjatë arrestimit dhe ndalimit, si dhe janë dhënë rekomandime për përmirësime në këtë fushë të menaxhimit. Duke konsideruar se inspektimi është instrument i suksesshëm për të vlerësuar trajtimin e kësaj fushe të menaxhimit, Kryeshefi Ekzekutiv i IPK-së më 31 maj 2022, mbi bazën e Programit të punës inspektuese, ka iniciuar inspektim për vlerësuar performancën policore në këtë fushë të menaxhimit. Inicimi i këtij inspektimi është ndikuar edhe nga nevoja që Policia të sigurohet se ka ndërmarrë veprimet e duhura në ngritjen e kushteve fizike dhe të sigurisë për trajtimin e dinjitetshëm të personave të ndaluar. Inspektimi ka ofruar mundësi për të vlerësuar përmbushjen e obligimeve që dalin nga ligjet në fuqi nga kjo fushë. IPK-ja është interesuar të rishikojë edhe nivelin e përmbushjes së rekomandimeve të dhëna në inspektimin e kaluar, të pasqyruar në Raportin e inspektimit nr. 07/2018, të datës 13 shkurt 2019.

2.2. Qëllimi i inspektimit

2.2.1. Qëllimi i këtij inspektimi ka qenë:

- Që të përcaktojë nëse ligjet, rregulloret dhe parimet e procedurat policore përkatëse zbatohen si duhet dhe nëse janë të përshtatshme për të arritur qëllimet,
- Që të përcaktojë nëse burimet shfrytëzohen në mënyrë efektive, efikase dhe nëse janë të përshtatshme për të arritur qëllimet dhe objektivat,
- Që të jepet një opinion objektiv mbi çështjet që lidhen me trajtimin e të ndaluarve,
- Që të parandaloj shkeljet eventuale që mund të kryhen gjatë punës në fushën përkatëse,
- Që të identifikojë mangësitë - dobësitë dhe rekomandoj masa për funksionim më të mirë.

2.3. Objektivat e inspektimit

2.3.1. Objektivat që ka synuar t'i arrijë ky inspektim janë:

- Vlerësimi i trajtimit të personave të ndaluar dhe respektimi i të drejtave të tyre,
- Vlerësimi i administrimit të dosjeve të personave të ndaluar në qendrat e ndalimit,
- Vlerësimi i kushteve fizike dhe të sigurisë në qendrat e ndalimit,
- Vlerësimi i përmbushjes së rekomandimeve nga inspektimet e kaluara.

2.4. Rëndësia e inspektimit

2.4.1. Inspektimi në këtë fushë të menaxhimit luan rol të rëndësishëm në:

- Ndërmarrjen e masave të nevojshme drejt menaxhimit cilësor të qendrave të ndalimit,
- Ngritjen e përgjegjësisë së personelit rreth administrimit të dosjeve të të ndaluarve,
- Ngritjen e përgjegjësisë së personelit në respektimin e të drejtave të të ndaluarve dhe zbatimin korrekt të procedurave ligjore që kanë të bëjnë me ta,
- Sigurimin e kushteve në qendra të ndalimit dhe plotësimit të kriterëve të përcaktuara për funksionimin normal të tyre,
- Sigurimin që të ndaluarit trajtohen sipas rregullave për trajtimin njerëzor të tyre,
- Identifikimin e problemeve, nevojave apo kërkesave që kanë dalur gjatë inspektimit.

2.5. Metodologjia e inspektimit

2.5.1. Në këtë inspektim të rregullt është vlerësuar kryerja e detyrave në fushën e menaxhimit të procedurave të arrestimit - ndalimit. Ky inspektim është përqendruar në stacionet policore që kanë qendra aktive të ndalimit. Gjetjet e inspektimit janë me interes për zyrtarët policor, personelin e qendrave të ndalimit dhe nivelin mbikëqyrës - vendimmarrës.

2.5.2. Gjatë inspektimit është aplikuar metodologji adekuate inspektuese, që ofron mundësi për të siguruar informacionin e nevojshëm në interes të nxjerrjes së opinionit objektiv mbi proceset e fokusuara. Në këtë drejtim:

- a) Janë zhvilluar takime - intervista me 21 përgjegjës të qendrave të ndalimit në stacionet policore dhe me 20 persona të ndaluar (të ndodhur në mbajtje gjatë inspektimit);
- b) Janë kryer inspektive - kontrole fizike të: kushteve fizike dhe të sigurisë së qendrave të ndalimit, dosjeve të personave të ndaluar dhe mirëmbajtjes së tyre;
- c) Janë siguruar dokumente fizike, si: raporte vjetore të qendrave të ndalimit, fotografi të kushteve fizike dhe të sigurisë në qendrat e ndalimit, kopjet e dosjeve të të ndaluarve (342 sish) dhe dëshmi tjera mbi fushën e inspektuar.

2.5.3. Bazuar në Programin e punës, ky inspektim ka filluar më 07.06.2022 dhe ka përfunduar më 15.06.2022. Inspektimi është përqendruar në vlerësimin e kryerjes së detyrave nga stacionet (qendrat e ndalimit) gjatë periudhës dy (2) vjeçare (2021/2022) dhe gjendjen aktuale.

2.5.4. Dokumentet në vijim janë baza themelore (standardet), në të cilën është mbështetur puna e inspektorëve, gjatë vlerësimit të kryerjes së detyrave:

- Kodi nr. 04/L-123 i Procedurës Penale,
- Kodi nr. 03/L-193 i Drejtësisë për të Mitur,
- Ligji i Policisë,
- PSO - Qendrat e Ndalimit në Policinë e Kosovës (DDO-04/023/2020, dt. 01.10.2020).

2.5.5. Gjatë punës në terren dhe pasqyrimin të gjetjeve në raportin e inspektimit, nuk është hasur në vështirësi që do të ndikojnë në përmbushjen e objektivave të inspektimit. Inspektorët kanë hasur në bashkëpunim të kënaqshëm të personelit policor. Raporti final iu ka nënshtruar proceseve të brendshme të kontrollit të cilësisë. Po ashtu, është realizuar edhe një takim me përfaqësues të strukturës policore, ku janë diskutuar gjetjet, rekomandimet dhe Plani i Veprimit (21.09.2022).

3. Përshkrimi i objektit, të gjeturat dhe rekomandimet

3.1. Trajtimi i personave të ndaluar dhe administrimi i dosjeve të ndalimit

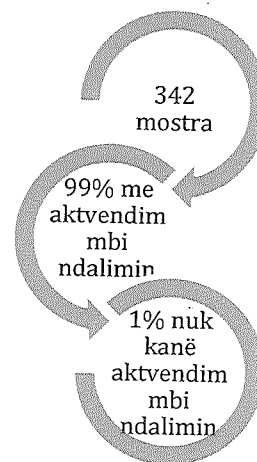
3.1.1. Detyrë e përgjithshme e Policisë është të mbrojë jetën, pronën, të ofrojë siguri për të gjithë personat, të mbrojë liritë dhe të drejtat themelore të të gjithë personave, të parandalojë dhe zbulojë veprat penale dhe kryesit e tyre, si dhe detyra tjera të parapara me ligj. Gjatë punës së saj operative, Policia ndalon persona, të cilët i mbanë në qendra ndalimi në stacione policore. IPK-ja bazuar në kompetencat ligjore, ka inspektuar qendrat e ndalimit në kuadër të stacioneve, për të parë mënyrën e trajtimit të personave të ndaluar. Inspektorët kanë intervistuar 20 persona të ndaluar dhe kanë kontrolluar 342 dosje të ndalimit, për të verifikuar mënyrën e trajtimit të të ndaluarve, respektimin e të drejtave të tyre dhe kushtet nën të cilat mbahen ata. Intervistimi i të ndaluarve në disa raste është zhvilluar në hapësira (zyre) të ndara nga zyrtarët policor (në rastet kur qendrat e kanë ofruar këtë mundësi), kurse në rastet tjera, brenda qendrave të ndalimit pa prezencën e zyrtarëve policor. Qëllimi i zhvillimit të intervistave ka qenë që përmes pyetjeve të përcaktuara, të kuptohet nëse të ndaluarve u është kumtuar arsyeja e arrestit, nëse u është bërë trajtimi i duhur gjatë kohës së arrestit dhe mbajtjes në ndalim, marrja në pyetje nga ana e zyrtarëve policor, si dhe veprime të tjera.

3.1.2. Personi i ndaluar duhet të njoftohet menjëherë, nga momenti i vënies në dizeni mbi arsyet e arrestit, si një e drejtë themelore e paraparë në nenin 167 (Njoftimi i personit të arrestuar për të drejtat e tij), paragrafi 1, nën-paragrafi 1.1 të Kodit të Procedurës Penale të Kosovës. Nga 342 dosje të kontrolluara, në 340 prej tyre (99%), dosjet kanë përmbajtur të drejtat e personave të ndaluar, ndërsa dy (2) dosje (1%) nuk i kanë pasur të bashkëngjitur këto të drejta. Qendrat e ndalimit, të cilat nuk e kanë zbatuar plotësisht këtë rregull janë në Gjakovë dhe Suharekë, me nga një (1) dosje secila. Analizimi i formularëve me të drejtat e personave të ndaluar, për të verifikuar nëse janë në përputhje me aktet ligjore pozitive, pasqyron se në shumë raste në qendra të ndalimit, formularët e tillë nuk janë harmonizuar me dispozitat ligjore të parapara me Kodin e Procedurës Penale të Kosovës (Mitrovicë Jugu, Podujevë, Suharekë, Viti, Deçan, Istog, Pejë, Rahovec, Prishtinë dhe Prizren). Formularët, të cilët kanë pasur të drejtat e personave të ndaluar në rastet e cekur më lartë, kanë përmbajtur dispozitat ligjore të Kodit të Përkohshëm të Procedurës Penale mbi të drejtat e personit të ndaluar dhe nuk kanë qenë të harmonizuar me aktet ligjore në fuqi.

Rekomandimi nr. 1 (Aplikimi i formularëve të të drejtave të të ndaluarve)

IPK-ja u rekomandon mbikëqyrësve dhe personelit përgjegjës në qendrat e ndalimit, të sigurohen se në të gjitha rastet e arrestimit - ndalimit, aplikohen të drejtat e të ndaluarve, duke përdorur formularët standard, të harmonizuar me aktet ligjore në fuqi.

3.1.3. Policia nuk mund të privojë personin nga liria përveç nëse arrestimi lejohet sipas Kodit të Procedurës Penale të Kosovës mbi arrestimin e përkohshëm dhe ndalimin policor. Në bazë të nenit 162, kur një person kapet në flagrancë gjatë kryerjes së veprës penale, e cila ndiqet sipas detyrës zyrtare ose është në ndjekje për veprën e kryer penale, Policia ose çdo person tjetër është i autorizuar ta arrestoj atë përkohësisht edhe pa urdhër të gjykatës. Personi, të cilit i është hequr liria nga persona të tjerë përpos Policisë, menjëherë i dorëzohet Policisë, e kur kjo është e pamundur, menjëherë njoftohet Policia ose Prokurori i Shtetit. Me rastin e dyshimeve të bazuara për shkelje të ligjeve pozitive, Policia në koordinim me Prokurorin e Shtetit, personat e arrestuar - të ndaluar përkohësisht i sistemon në qendra të ndalimit. Prokurori kompetent lëshon Aktvendimin mbi ndalimin, për të caktuar masën e ndalimit për periudhë 24/48 orë dhe në bazë të së cilit, zyrtarët policor që janë në administrim dhe menaxhim të qendrave të ndalimit, i pranojnë personat e arrestuar aty. Gjatë verifikimit të prezencës së Aktvendimit mbi ndalimin në dosjen e secilit të ndaluar, është gjetur se në katër (4) raste, një dokument i tillë nuk ka qenë pjesë e tyre. Rastet, të cilat kanë rezultuar me këto mungesa janë gjetur në qendrat e ndalimit në stacionet policore në Mitrovicë Jugu (në 1 nga 29), në Suharekë (në 1 nga 8), në Deçan (në 1 nga 8) dhe Rahovec (në 1 nga 12 dosje/ raste).

Rekomandimi nr. 2 (Dokumentimi i Aktvendimit mbi ndalimin në kuadër të dosjes)

IPK-ja u rekomandon zyrtarëve përgjegjës në Qendrat e Ndalimit, që të sigurohen se si pjesë e dosjes së të ndaluarit të jetë i bashkëngjitur edhe Aktvendimi mbi ndalimin, si akt i lëshuar nga autoriteti kompetent, drejt mbajtjes së duhur të dosjes së të ndaluarve në Qendrat e Ndalimit.

3.1.4. IPK është interesuar të njihet me sjelljen e zyrtarëve policor gjatë arrestimit dhe ndalimit në qendrat e ndalimit, trajtimin dhe respektimin e të drejtave të të ndaluarve. Nga intervista me të ndaluarit dhe kontrolli i dosjeve të ndalimit pasqyrohet vetëm një ankesë nga një i ndaluar në Stacionin Policor - Gjilan, mbi përdorimin e forcës nga zyrtarët policor gjatë arrestimit të tij. Edhe inspektorët kanë vërejtur se i njëjti ka shenja të dukshme lëndimi afër syrit, në pjesën e majtë të fytyrës. Lidhur me këtë është parë edhe dosja e tij për të vlerësuar nëse zyrtarët policor në qendër të ndalimit kanë marrë hapat e nevojshëm për të përmbushur obligimet që dalin nga dispozitat ligjore, drejt respektimit të të drejtave të tij dhe ofrimit të shërbimeve shëndetësore brenda qendrës së ndalimit. Shënimet në dosje tregojnë që i njëjti i është nënshtruar kontrollit mjekësor dhe lëndimi ishte evidentuar në raport mjekësor. IPK ka evidentuar këtë dhe në bazë të autorizimeve, të njëjtin e ka proceduar për hetim të mëtejshëm.

3.1.5. Organet kompetente duhet të marrin të gjitha masat për ofrimin e shërbimeve mjekësore ndaj atyre që ndodhen nën trajtimin dhe përgjegjësinë e qendrave të ndalimit. Sipas nenit 169 të Kodit të Procedurës Penale të Kosovës (E drejta e personit të arrestuar për kontrollim mjekësor), personi i arrestuar ka të drejtë që sipas kërkesës së tij të kontrollohet nga mjeku ose dentisti, sipas zgjedhjes së tij, sa më shpejt që të jetë e mundur pas arrestimit të tij dhe në çdo kohë gjatë ndalimit. Është obligative që çdo kontrollim apo ekzaminim mjekësor të evidentohet në dosjen e të ndaluarit

(intervenimet e kryera, të dhënat e mjekut që ka intervenuar, koha e intervenimit, nënshkrimi i tij) dhe mbi këtë, lëshohet raport mjekësor, që i bashkëngjitet dosjes. Gjatë analizës së dosjeve, në 1% të tyre nuk është gjetur formulari që shpalosë gjendjen mjekësore dhe ofrimin e shërbimit mjekësor për të ndaluarit brenda qendrës së ndalimit. Në qendrat e ndalimit në Suharekë (në 1 nga 8 raste të kontrolluara), në Gjakovë (në 1 nga 30) dhe në Rahovec (në 2 nga 12) është gjetur se nuk kanë formularë që tregojnë nëse është kryer apo jo kontrolli mjekësor. Përveç kësaj është vërejtur edhe se në disa formularë të dosjeve nuk janë shënuar disa elemente që kërkohen brenda tyre. Gjatë analizimit të plotësisht të të dhënave që duhet të shënohen në këtë formular, janë gjetur mungesa të të dhënave mbi mjekun në raste kur është ofruar shërbimi i tillë, pastaj kanë qenë të pambuluara me informacion edhe të dhënat e zyrtarit policor dhe nënshkrimi i të ndaluarit, i cili ka marrë shërbimin shëndetësor. Mos plotësimi i formularëve në mënyrën e duhur tregon neglizhencë të personelit për të përmbushur detyrat e obligimet ligjore ndaj të ndaluarve që i kanë nën mbikëqyrje, andaj në të ardhmen duhet t'i kushtohet rëndësi plotësisht të çdo detaji që kërkohet në formular.

Tabela nr. 1 - Pasqyrë e rezultateve të kontrollit të dosjeve mbi prezencën e formularit që shpalos gjendjen shëndetësore të të ndaluarve		
Numri i dosjeve të ndalimit (mostra)	Mostra me formular të gjendjes shëndetësore të të ndaluarve	Mostra pa formular të gjendjes shëndetësore të të ndaluarve
342	338	4

Rekomandimi nr. 3 (Dokumentimi i trajtimit shëndetësor përmes formularit përkatës)
 IPK-ja u rekomandon përgjegjësve në Qendrat e Ndalimit (Suharekë, Gjakovë dhe Rahovec) që gjatë zbatimit të procedurave ligjore me të ndaluarit, të rritet niveli i përgjegjësisë për plotësimin e saktë të formularit mbi gjendjen mjekësore dhe trajtimin mjekësor të të ndaluarve gjatë kohës sa ata qëndrojnë në hapësirat e ndalimit.

3.1.6. Sipas nenit 13, paragrafi 2 dhe 3, nenit 163, paragrafi 2, nenit 164, paragrafi 5-të Kodit të Procedurës Penale të Kosovës, koha e ndalimit policor të të dyshuarve të mundshëm në qendrat e ndalimit nuk duhet të kalojë më shumë se 48 orë nga koha e arrestimit të tij, përveç rasteve kur gjyqtari i procedurës paraprake urdhëron ndryshe, respektivisht sipas nenit 65 të Kodit të Drejtësisë për të Mitur, ndalimi i të miturit nuk mund të kalojë periudhën 24 orësh, pas kalimit të kësaj periudhe, Policia liron të miturin, përveç nëse gjyqtari për të miturin cakton paraburgim. Bazuar në rezultatet e kontrollit të dosjeve të përzgjedhura për inspektim, në kuadër të qendrave të ndalimit, është respektuar plotësisht kriteri i përcaktuar mbi lirimimin me kohë të të ndaluarit. Mirëpo, në 55 prej 342 dosjeve të kontrolluara të të ndaluarve, kanë munguar format - Lirimi ose transferimi dhe mungesat janë evidentuar në Mitrovicë Jugu (në 1 nga 29 raste të kontrolluara), në Suharekë (në 2 nga 8), në Malishevë (në 9 nga 9), në Viti (në 9 nga 9), në Deçan (në 3 nga 10), në Gjakovë (në 11 nga 30), në Drenas (në 1 nga 35), në Leposaviq (në 1 nga 4), në Vushtrri (në 1 nga 10) dhe në Rahovec (në 5 nga 12). Në përgjithësi është vërejtur që zyrtarët policor nuk tregojnë përkushtim të duhur në plotësimin e këtyre formave me informatat e kërkuara. Mungojnë të dhënat mbi zyrtarin policor, i cili bën lirimimin apo transferin e të ndaluarit dhe nënshkrimi i tyre, etj.

3.1.7. Për të parë nëse ka unifikim të formularëve që aplikohen nëpër qendra të ndalimit, IPK ka analizuar një numër të caktuar dosjeve të të ndaluarve në të gjitha qendrat, të cilat kanë qenë fokus inspektimi për dy vitet e fundit. Gjatë analizës së 342 dosjeve të mostruar, janë bërë krahasime për të parë unifikimin e formave të qendrave të ndalimit, me aktet ligjore. Është gjetur se në 86 dosje (25% e dosjeve të mostruar) nuk janë aplikuar formularët e duhur. Lidhur me këtë, dhjetë (10)

qendra të ndalimit nuk kanë përmbushur në tërësi standardin për zbatimin e formularëve unik për të ndaluarit. Format, të cilat janë aplikuar jashtë standardit të përcaktuar, janë hasur në këto qendra ndalimi: Mitrovicë Jugu (1 rast), Podujevë (14), Suharekë (3), Viti (1), Prishtinë (45), Pejë (7), Rahovec (3), Istog (1), Deçan (5), si dhe në Prizren (6 raste). Nga të gjitha këto, Prishtina është stacioni policor që në të gjitha rastet e kontrolluara, ka rezultuar se ka përdorur formularë, që nuk janë të harmonizuar me Kodin e Procedurës Penale. Mos përdorimi i formularëve të harmonizuar me Kodin, vlerësohet të ketë ardhur nga neglizhenca dhe pakujdesia e personelit, që punon në këto qendra. IPK në vazhdimësi ka rekomanduar që të rritet vëmendja që formularët, të cilët aplikohen për personat e ndaluar, të jenë në harmoni me ndryshimet ligjore, ku të njëjtit formularë janë lehtë të qasshëm në sistemin e brendshëm të policisë (Intranet). Aplikimi i këtyre formularëve ndaj personave, të cilët janë nën masën e arrestit dhe të cilëve iu kufizohet liria e lëvizjes në afatin kohor të paraparë, janë në kundërshtim me dispozitat e Kodit të Procedurës Penale të Kosovës.

Rekomandimi nr. 4 (Përdorimi i formularëve të standardizuar në kuadër të dosjes)

IPK-ja u rekomandon udhëheqësve në Qendrat e Ndalimit, që të sigurohen se format, të cilat plotësohen për personat e ndaluar, të jenë të standardizuar (unike), si dhe renditja e tyre brenda dosjeve, të bëhet siç parasheh Procedura Standarde e Operimit për Qendrat e Ndalimit.

3.1.8. IPK-ja kujdes të veçantë i ka kushtuar edhe analizimit të të gjitha dosjeve të pranuar mbi të ndaluarit, me ç'rast është konstatuar se plotësimi i formularëve nga ana e zyrtarëve policor të qendrave të ndalimit nuk ka qenë në nivelin e duhur. Është vërejtur mungesë e të dhënave të zyrtarëve policorë, të cilët kanë kryer arrestimin e të ndaluarve, si dhe të dhënave mbi zyrtarët policor që kanë bërë pranimin dhe mbikëqyrjen e të ndaluarve brenda qendrave të ndalimit. Plotësimi i formularëve në mënyrë jo të duhur ka qenë evident në qendrat e ndalimit si në vijim: në Suharekë (në 1 nga 8) dhe Gjakovë (në 2 nga 30). Në një numër të konsideruar të dosjeve nuk janë nënshkruar formularët, si nga të ndaluarit, po ashtu edhe nga zyrtarët policor. Kundërthënie gjatë plotësimit të formularëve janë hasur në një mori dosjesh, ku të dhënat e vendosura bien ndesh me përmbajtjen e dosjes, mbështetja e raportit mjekësor në dosje bie në kundërshtim me formularin e plotësuar mbi gjendjen mjekësore të të ndaluarit, formulari për heqjen dorë nga trupi mbrojtës, atij për vërtetimin e të ardhurave dhe formulari për lirim apo transfer.

3.1.9. Prona personale e personave të ndaluar duhet të menaxhohet me një kujdes të veçantë dhe gjësendet e tyre të vendosen në paketime/qese letre. Formulari "Të dhënat mbi pronën" është një nga formularët, që duhet plotësuar me kujdes nga zyrtarët policor në qendrat e ndalimit. Brenda tij regjistrohet prona e të ndaluarit që mbahet përkohësisht nga Policia, deri sa të qëndrojë në hapësira të qendrës së ndalimit. IPK-ja vlerëson që plotësimi i formularit dhe regjistrimi i pronës së të ndaluarve në përgjithësi nuk është bërë në formën e duhur. Janë vërejtur mungesa të të dhënave të zyrtarëve që pranojnë - dorëzojnë sendet e të ndaluarve, nënshkrimet e personave të ndaluar në dorëzim - pranimin e sendeve, që përkohësisht janë nën kujdes policor. Po ashtu, gjatë regjistrimit të pronës në formular, nuk është treguar kujdes në vendosjen e specifikave të sendeve, përfshirë: llojin e sendit, sasinë dhe veçori të tjera duke iu referuar sendeve, kurse në disa raste mungon ky formular brenda dosjes së personave të ndaluar. Këto raste janë identifikuar në qendrat e ndalimit në stacionet si në vijim: në Rahovec (në 2 nga 12), Suharekë (në 1 nga 8) dhe Gjilan (në 1 nga 29 raste). Plotësimi i detajuar i formularit është me rëndësi duke ditur se ruajtja e sendeve apo pronës personale të të ndaluarve ka rëndësi të madhe, për të cilën janë përgjegjës zyrtarët mbikëqyrës të qendrës dhe në raste të tilla nuk tolerohet neglizhenca në vendosjen e informatave të duhura.

3.1.10. Sipas nenit 172, paragrafi 5 të Kodit të Procedurës Penale të Kosovës (Procesverbali i arrestimit dhe veprimeve të Policisë), dosjet e personave të ndaluar duhet të ruhen në Polici deri në dhjetë (10) vite nga koha e përfundimit zyrtar të procedurës penale ose nga lirimi i personit të ndaluar. Sipas PSO-së, çdo dosje origjinale duhet të bëhet kopje dhe të ruhet në një vend të dytë të sigurtë. Ruajtja dhe sistemimi i dosjeve të personave të ndaluar ka rëndësi të veçantë, pasi që ato përmbajnë të dhënat, me të cilat sigurohet se tek i ndaluari janë respektuar të drejtat dhe procedurat të parapara me ligj. Gjatë inspektimit është konstatuar se të gjitha qendrat e ndalimit ruajnë kopjet e dosjeve të personave të ndaluar dhe njëkohësisht respektojnë dispozitat e Kodit të Procedurës Penale të Kosovës dhe rekomandimet e Komitetit për Parandalimin e Torturës.

3.2. Kushtet fizike dhe të sigurisë në qendrat e ndalimit

3.2.1. Mbajtja e personave të ndaluar në qendrat e ndalimit duhet të bëhet çdo herë kur kërkohet nga organet e rendit dhe sigurisë, me kusht që t'i plotësojnë standardet minimale për një gjë të tillë. Gjatë inspektimit janë vizituar 21 qendra të tilla në kuadër të stacioneve policore (18 prej tyre ishin në funksion, kurse në Podujevë, Ferizaj dhe Lipjan ishin jashtë funksionit për shkak të problemeve që kishin me kanalizimin, depërtimin e ujërave atmosferik dhe energjinë elektrike). Qendrat funksionale kanë 76 dhoma, 67 prej të cilave janë në përdorim, derisa nëntë (9) të tjera nuk janë në përdorim (1 në Prishtinë, 1 në Rahovec, 1 në Istog, 1 në Leposaviq, 2 në Gjilan dhe 3 në Malishevë janë të papërdorshme pasi nuk i plotësojnë kushtet materiale dhe të sigurisë për mbajtjen e të ndaluarve). Qendra e Ndalimit në Prishtinë nuk plotëson kushtet e përgjithshme për të funksionuar si qendër e tillë, është e vendosur në bodrum dhe paraqet rrezik për shëndetin e zyrtarëve policor, të cilët qëndrojnë aty për kohë të gjatë për kryerjen e detyrave dhe po ashtu për të ndaluarit. Kjo qendër ka ndriçim të dobët natyral, ka prezencë të lagështisë, në të kundërtë erëra të këqija, tualetet janë jashtë dhomave të ndalimit. Po ashtu, gypat e ngrohjes së ndërtesës ku është e vendosur drejtoria rajonale dhe Stacioni Policor në Prishtinë, kalojnë përmes hapësirës së kësaj qendre. Kjo qendër ka numrin më të madh të të ndaluarve krahasuar me qendrat e tjera. IPK-ja thekson që duhet të merren masa që Policia të sigurojë hapësirë më të përshtatshme, me kushte normale të punës për punonjësit dhe të ndaluarit. Qendra e Ndalimit në Lipjan plotëson të gjitha kushtet për punë, por nga neglizhenca për të intervenuar në sanimin e një gypi të kanalizimit, e njëjta nuk është vënë në funksion.

3.2.2. Një ndër fushat që është trajtuar me rëndësi të veçantë është siguria në qendrat e ndalimit. Për të konstatuar aspektin e sigurisë brenda qendrave janë vlerësuar komponentët me rëndësi që shprijnë në rritjen e nivelit të sigurisë (video kontrolli, dritaret, dyert, dalja emergjente, plani i evakuimit, siguria brenda dhomës së ndalimit, aparati për fikje zjarri, etj.). Për të rritur nivelin e sigurisë janë vendosur sisteme monitorimi, që shërbejnë për të monitoruar të ndaluarit, duke i pasur në vëzhgim gjatë gjithë kohës. Sipas nenit 76, pika 1 të Ligjit nr. 06/L-082 për Mbrojtjen e të Dhënave Personale, personat në sektorin publik mund të instalojnë sisteme vëzhgimi me kamerë për vëzhgimin e ndërtesave të tyre nëse konsiderohet e nevojshme për sigurinë e njerëzve dhe pasurisë. Vëzhgimi me kamerë në veçanti mund të jetë i nevojshëm për të vëzhguar ndërtesat ku për shkak të natyrës së punës së tyre ekziston kërcënim potencial ndaj të punësuarve apo personave tjerë që qëndrojnë aty. Në qendrat e ndalimit ka të sistem kamerash, përmes të cilave monitorohen hapësirat e qendrave. Inspektorët kanë vrojtuar të gjitha kamerat në qendra për të parë nëse janë funksionale. Në të gjitha rastet kamerat kanë qenë në funksion, kurse në Malishevë (dhoma nr. 5), kamera nuk ka mbulueshmëri në njërin nga shtretërit e kësaj dhome, në Suharekë e Istog, zyrtarët

përgjegjës për mbikëqyrjen e të ndaluarve nuk kanë qasje në monitorë, ngase ata gjenden jashtë hapësirave të qendrave (në qendrat e radio komunikimit).

3.2.3. Dyert e dhomave të ndalimit janë të ndërtuara nga materiali i fortë (metal), ato garantojnë siguri të lartë për të ndaluarit që qëndrojnë brenda hapësirave të ndalimit dhe zyrtarët policor që punojnë aty. Nuk janë vërejtur dyer të dëmtuara apo jofunksionale që mund të ulin nivelin e sigurisë brenda qendrave. Qendra e Ndalimit në Prizren ka nevojë për furnizim me dry për të siguruar dyert e Qendrës. Zyrtarët e kësaj Qendre kanë bërë kërkesa të vazhdueshme për këtë pajisje, andaj kjo duhet të merret me prioritet që të realizohet nga mekanizmat logjistik. Dritaret e vendosura në qendra ndalimi ofrojnë siguri të lartë për personat që mbahen brenda dhomave. Nga pjesa e jashtme dhe e brendshme e dritares janë të vendosur grila të forta, duke mënjeluar rrezikun që ato të thyhen nga personat e ndaluar dhe largohet rreziku që të mund të thyejnë dritaren, apo me pjesët e saj të mund të lëndojnë veten apo të tjerët. Inspektimi vë në pah se në Istog, njëra nga dhomat e ndalimit ishte jashtë funksioni, për shkak që dritarja në të ishte e thyer si pasojë e erërave të forta (referuar në shkresat e zyrtarit policor përgjegjës në qendër ndalimi).

3.2.4. Në raste fatkeqësish natyrore dhe atyre të shkaktuar nga faktori njeri, paraqitet nevoja e domosdoshme për evakuimin e të ndaluarve prej një vendi të rrezikuar, në një vend tjetër më të sigurt, me qëllim të sigurisë apo mbrojtjes. Kjo duhet të ndodhë konform planit të veçantë për evakuim dhe në bazë të të cilit zyrtarët policor duhet të jenë të përgatitur të veprojnë. Inspektorët kanë inspektuar qendrat e ndalimit nëse kanë daljet emergjente. Është konstatuar se 15 qendra të ndalimit që në momentin e inspektimit kanë qenë në funksion, kanë daljet emergjente, kurse katër (4) të tjera nuk kanë dalje të tilla (Prishtinë, Drenas, Pejë, Deçan). Në disa raste, qendrat e ndalimit nuk kanë dalje emergjente, meqë nuk kanë qenë të planifikuar në kuadër të planeve të stacioneve dhe sipas rrethanave, janë përshtatur në hapësirat ekzistuese. Planet për evakuim janë prezantuar në njëzetë (20) qendra të ndalimit (edhe në qendrat e ndalimit, të cilat ishin jashtë funksioni), kurse në Podujevë nuk është prezantuar një plan i tillë.

3.2.5. Sipas nenit 1.14 të Procedurës Standarde të Operimit, në çdo qendër të ndalimit është e domosdoshme që në vend të dukshëm të jetë aparati për fikjen e zjarrit, të posedojnë pajisjet e ndihmës së parë dhe pajisje shtesë, të cilat janë të nevojshme për t'iu ofruar ndihmë personave në raste emergjente. Sa i përket aparateve për fikjen e zjarrit, të cilat mund të përdoren për rritjen e sigurisë në rast të përfshirjes së zjarrit në qendra ndalimi, këto duhet të jenë në gjendje të rregullt dhe të vendosur në vende të dukshme, që në rast nevojë, reagimi për përdorimin e tyre të jetë i lehtë dhe efikas, duke mundësuar që të mënjanohet rreziku në kohë sa më të shpejtë. Në katër (4) stacione policore (Dragash, Gjilan, Rahovec dhe Skenderaj) janë gjetur aparate për fikje të zjarrit me afat të skaduar, kurse në Deçan nuk ka aparat për fikje zjarri. Me mungesë të pajisjeve për ndihmën e parë janë hasur qendrat e ndalimit në Prishtinë dhe Deçan.

3.2.6. Sipas PSO-së, dhomat e ndalimit duhet të jenë të madhësisë së arsyeshme, varësisht prej numrit të personave të ndaluar, të kenë ndriçim adekuat të mjaftueshëm (natyral, elektrik), ventilim të bollshëm, dyshekë dhe mbulesa të pastra, orendi për pushim (karrige apo ulëse të fiksuara). Qelitë duhet të jenë të pajisura me ngrohje. Mjetet sanitare duhet t'iu mundësojnë të ndaluarve, kryerjen e nevojave personale në kushte të pastra dhe të përshtatshme. Është e dëshirueshme të ketë ujë brenda qelisë dhe që të ndaluarit të kenë qasje të duhur në hapësirat e banjës dhe në të njëjtën kohë të kenë të ruajtur privatësinë e tyre, duke siguruar ngritjen e mureve ndarëse pranë tualeteve. Të

gjitha dhomat e ndalimit edhe pse të përshtatur në objekte ekzistuese të stacioneve, ofrojnë ndriçim të mjaftueshëm natyral, duke përfshirë stacionet në Prishtinë dhe Deçan, ku brenda hapësirave të qendrave nuk ka ndriçim të mjaftueshëm natyral për nevojat e të ndaluarve dhe zyrtarëve policor, të cilët ushtrojnë detyrat e tyre aty. Ndriçim artificial ka mjaftueshëm pothuajse në të gjitha qendrat e ndalimit, duke veçuar ato në Suharekë e Istog, ku ndriçimi artificial është pjesërisht funksional (disa poçe elektrik që mundësojnë ndriçimin gjatë natës dhe ditës në hapësirat ku nuk depërton mjaftueshëm ndriçimi natyral, në momentin e inspektimit nuk kanë qenë në funksion ose nuk kanë qenë të vendosur fare). Sistemi i ventilimit është i vendosur në të gjitha qendrat, me qëllim që të ketë ajrosje, eliminim të lagështisë dhe largim të aromave të pakëndshme. Sistemi i ventilimit është funksional në të gjitha qendrat, përveç në Prizren, Gjakovë e Skenderaj, ndërsa në Drenas (dhoma nr. 2) dhe Mitrovicë Jugu (në dy dhoma), nuk ka funksionuar ventilimi në kohën e inspektimit.

3.2.7. Tualetet në qendrat e ndalimit duhet të jenë të pastra dhe të kenë hapësirë në mënyrë që të ndaluarve t'iu mundësojnë ruajtje të privatësisë. Tualetet janë vendosur brenda dhomave të ndalimit dhe jashtë tyre. Në raste kur janë të vendosur brenda tyre, dhomat me dy e më shumë shtretër kanë të vendosur mure ndarëse për ruajtjen e privatësisë. Tek dhomat e parapara për vetëm një të ndaluar edhe pse nuk është i vendosur muri ndarës tek tualetet, gjatë monitorimit me kamera ato kanë të vendosur kuti hijezuese që kufizon shikimin e të ndaluarit, kur ai ka nevojë për shfrytëzimin e asaj hapësire. Në qendrat e ndalimit në Gjilan dhe Skenderaj, muret ndarëse të tualeteve nuk janë sipas standardeve të përcaktuara për të ofruar ruajtjen e privatësisë për të ndaluarit, muret janë të ulëta dhe kjo mundëson që gjatë përdorimit të tualeteve ata janë të ekspozuar si ndaj personave brenda dhomës, ashtu edhe në monitorimin e kamerave. Qendrat e tjera të ndalimit kanë respektuar standardin e paraparë për ruajtjen e privatësisë së të ndaluarve. Siguria e lavamanëve - kroit në të gjitha qendrat është në nivelin e duhur, ngase ofrojnë siguri, ndërsa në pjesën e funksionalitetit, përjashtim bën Stacioni Policor - Mitrovicë Jugu, ku në dhomën nr. 2 ka rrjedhje të vazhdueshme të ujit nga kroi, i cili duhet sanuar. Niveli i higjienës është vlerësuar duke kontrolluar hapësirat e brendshme, për të vlerësuar pastërtinë e dhomave të ndalimit, çarçafëve, dyshemeve, mureve, dritareve, tualeteve, kundërmimin, lagështinë, etj. Higjiena në këto qendra ndalimi ka qenë në nivelin e duhur.

3.2.8. Një ndër standardet e përcaktuar me PSO është edhe vendosja e orendive për pushim¹ (karrige ose ulëse të fiksuara) brenda dhomave të ndalimit, me qëllim që personat e ndaluar gjatë kohës së kufizimit të lirisë dhe qëndrimit në hapësirat e qendrave të ndalimit të kenë mundësinë të pushojnë, të lexojnë, apo edhe të marrin ushqimin në to. Ky standard i paraparë në pikën 1.8 të PSO-së nuk është përmbushur në asnjë nga qendrat e ndalimit, të cilat ishin objekt i inspektimit. Qendrat e ndalimit duhet të angazhohen në drejtim të vendosjes së orendive për pushim, në mënyrë që të ofrojnë kushte më të mira pushimi.

3.2.9. Personeli që punon në qendrat e ndalimit është obliguar të kujdeset për personat e ndaluar, si dhe t'iu ndërmarrë masat e duhura për t'iu garantuar personave të ndaluar, mundësinë që në çdo kohë të kontaktojnë me personelin mbikëqyrës të qendrës së ndalimit. Është e nevojshme që brenda mundësive të instalohet një sistem i përshtatshëm për thirrje². Nga 19 qendra të ndalimit nuk është

¹ Procedura Standarde e Operimit - Qendrat e Ndalimit në PK, kapitulli D, paragrafi 1.8.

² Procedura Standarde e Operimit - Qendrat e Ndalimit në PK, kapitulli D, paragrafi 1.15.

gjetur i instaluar një sistem i tillë. Policia duhet të avancojë kushtet brenda qendrave të ndalimit, në mënyrë që të ndaluarit të kenë kushte të pranueshme gjatë qëndrimit brenda tyre.

Rekomandimi nr. 5

IPK-ja u rekomandon mbikëqyrësve dhe drejtuesve të qendrave që t'i adresojnë problemet dhe shqetësimet lidhur me kushtet fizike dhe të sigurisë në qendrat e ndalimit (video kamerat, aparatet për fikjen e zjarrit, ndihmën e parë, orenditë për pushim, ventilimi, sistemi për thirrje të zyrtarëve policor nga të ndaluarit, plani i evakuimit), në mënyrë që qendrat e tilla t'i përmbushin kushtet e tilla, duke u mundësuar të ndaluarve kushte të nevojshme për kohën e ndalimit apo qëndrimit në to.

3.2.10. Në ambientet e qendrave të ndalimit rreptësisht është e ndaluar të mbahen pajisje, si: shkopinj të druri, shkopinj të bejsbolli, shufra hekuri, pjesë të kabllave, armë imituese dhe thika të ndryshme, si dhe mjete të tjera, që mund të konsiderohen të rrezikshme³. Me kujdes janë vrojtuar të gjitha qendrat për të vërtetuar nëse brenda tyre ka mjete të rrezikshme, të mbajtura në ato hapësira. Inspektimi ka treguar që në qendrat e ndalimit nuk janë gjetur mjete të forta, pajisje pune apo gjëra të tjera të cilat mund të paraqesin rrezik për punonjësit policor dhe të ndaluarit.

3.2.11. Secila drejtori rajonale policore ka përgjegjësi veprimi që të sigurojë në format A3, Librin për evidentimin e personave të ndaluar në qendra ndalimi dhe Librin për evidentimin e vizitorëve, apo ekipeve monitoruese që kanë për qëllim hyrjen në qendrën e ndalimit, konform formës zyrtare, e cila bashkëngjitet si aneks i veçantë i Procedurës Standarde të Operimit⁴. Stacionet policore, jo në të gjitha rastet kanë aplikuar librin e formatit dhe standardit të paraparë për evidentimin e personave të ndaluar dhe vizitorëve në këto qendra. Qendra e Ndalimit në Stacionin Policor në Suharekë nuk ka pasur Librin e formatit A3 për evidentimin e vizitorëve të ndaluarve, në mungesë të këtij Libri, nuk është bërë evidentimi i personave të cilët kanë hyrë në hapësirat e qendrës së ndalimit. Mungesa e librit të formatit të caktuar të cekur vazhdon të jetë prezentë edhe përkundër kërkesavë të zyrtarëve policor që punojnë në qendra ndalimi, të drejtuar me shkrim përmes hierarkisë komanduese.

Rekomandimi nr. 6

IPK-ja u rekomandon drejtuesve dhe zyrtarëve përgjegjës për qendrat e ndalimit, që të sigurojnë librat standard (Librin për evidentimin e personave të ndaluar në Qendrat e Ndalimit dhe Librin për evidentimin e vizitorëve apo ekipeve monitoruese që kanë për qëllim hyrjen në Qendrën e Ndalimit) mbi evidencat e përcaktuara për Qendrat e Ndalimit, konform Procedurës Standarde të Operimit - Qendrat e Ndalimit (kapitulli E - neni 4 dhe 5).

3.2.12. Zyrtari policor është i autorizuar që përkohësisht të sekuestrojë sendet nga i ndaluarit me qëllim që ta parandalojë rrezikun, e në përputhje me ligjin në fuqi, sendet t'i mbajë në vend të sigurt, përderisa personi të mbahet në ndalim. Pas lëshimit të Aktvendimit mbi ndalimin, i arrestuari apo i ndaluarit dërgohet në qendër të ndalimit, njëra prej veprimeve të procedimit është edhe kontrolli fizik i tij, me ç'rast të gjitha sendet e tij merren përkohësisht derisa i ndaluarit qëndron në hapësirat e qendrës së ndalimit. Bazuar në PSO, kapitulli D, pika 1.5, zyrtarët përgjegjës të qendrave të ndalimit duhet të ofrojnë vend të sigurt për ruajtjen dhe vendosjen e pronës personale të të ndaluarve. Sendet duhet të vendosen në paketime/qese letre, duke i shënuar

³ Procedura Standarde e Operimit - Qendrat e Ndalimit në PK, kapitulli D, paragrafi 1.14.

⁴ Procedura Standarde e Operimit - Qendrat e Ndalimit në PK, kapitulli E, paragrafi 4 dhe 5.

të dhënat e personit të ndaluar dhe më pas të njëjtat të vendosen në sirtar të mbyllur me qëllim të ruajtjes të tyre. Është vërejtur se nuk përdoren sirtarë të standardit të njëjtë, mirëpo të njëjtat ofrojnë siguri për ruajtjen e gjërave/sendeve të konfiskuara. Të gjeturat tregojnë se prona personale e të ndaluarve (e konfiskuar përkohësisht), konsiderohet të jetë e sigurt brenda hapësirave të ndalimit, mirëpo në Prizren, Gjilan dhe Viti është vërejtur mungesë e paketimeve të letrës ku duhet të vendosen gjërat/sendet, për secilin të ndaluar veç e veç. Për këto materiale të nevojshme janë paraqitur kërkesa me shkrim nga ana e zyrtarëve policor që punojnë në qendra ndalimit, mirëpo furnizimi me materiale të nevojshme është i rrallë nga njësitë përgjegjëse.

3.3. Personeli dhe kushtet e punës

3.3.1. Objektivi i inspektimit ka qenë vlerësimi edhe i kushteve fizike dhe të sigurisë në qendrat e ndalimit që ndikojnë te personeli policor. Inspektorët kanë vërejtur që zyrtarët policor në këto objekte shpesh nuk kanë kushte adekuate të punës. Në disa qendra ndalimi, përveç hapësirave të pamjaftueshme për zyrtarët policor, ata përballen edhe me mungesë të pajisjeve të punës, si: kompjuterë, monitorë për vëzhgimin e kamerave, aparate fotografike, printerë, tavolina të punës, karrige, dollapë për vendosje të dosjeve, kasaforta për vendosje të armëve të zjarrit, si dhe materiale tjera shpenzuese. Qendrat e ndalimit që kanë pasur këto mungesa ndodhen në Prizren, Podujevë, Suharekë, Dragash, Vushtri dhe Skenderaj. Po ashtu, në qendrat e ndalimit ka pasur mungesë të materialeve që shërbejnë për mirëmbajtjen e duhur të higjienës personale (dorëza, dezinfektues, shampon për pastrim duarsh, letër tualeti, etj.). Këto materiale janë të nevojshme me qëllim që zyrtarët policor që punojnë në qendrat e ndalimit, të mbrohen nga infektimet, gjatë kontaktit me gjak, apo me lëngje tjera trupore me të ndaluarit.

3.3.2. Zyrtarët policor në qendrat e ndalimit duhet të jenë të trajnuar dhe të jenë të kualifikuar në raport me specifikat e punës që kërkon trajtimi i të ndaluarve. Inspektimi ka vënë në pah se zyrtarët policor, të cilët punojnë në qendrat e ndalimit përgjithësisht kanë të kryer kursin bazik të qendrës së ndalimit dhe trajnime të tjera që përkojnë me këtë natyrë të punës. Duke u bazuar në aktet ligjore ku është paraparë që kontrollimi i personave të ndaluar të bëhet nga zyrtarë policor të gjinisë së njëjtë me të ndaluarit, është gjetur se ka mungesë të trajnimeve të zyrtareve policore të gjinisë femërore. Stacionet policore, në të cilat nuk ka të trajnuar zyrtarë policor të gjinisë femërore me kurs bazik për qendrat e ndalimit janë: Suhareka, Malisheva dhe Prizreni. Policia me anë të trajnimeve si burim kryesor të fitimit të njohurive ka arritur të përmirësojë aftësitë dhe të rrisë nivelin e performancës së zyrtarëve policor në menaxhimin me personat e ndaluar, të cilët mbahen në objektet policore krahas viteve paraprake.

4. Plani i përmbushjes së rekomandimeve

4.1. Plani i Veprimit

4.1.1. Mbi bazën e gjetjeve, IPK-ja ka dhënë një numër rekomandimesh dhe pas komenteve të ofruara nga menaxhmenti policor në takimin përmbyllës të datës 21.09.2022, është vendosur që ato të realizohen sipas Planit të Veprimit të prezantuar në tabelën e mëposhtme.

Nr.	Rekomandimi	Niveli i prioritetit	Komentet e strukturës policore	Plani i Veprimit
1.	IPK u rekomandon mbikëqyrësve dhe personelit përgjegjës në qendrat e ndalimit, të sigurohen se në të gjitha rastet e arrestimit - ndalimit, aplikohen të drejtat e të ndaluarve, duke përdorur formularët standard, të harmonizuar me aktet ligjore në fuqi.	-I-	Drejtorët Rajonal përmes vartësve të tyre do të shtojnë mbikëqyrjen dhe kontrollin në qendrat e ndalimit për aplikimin e të gjitha formave zyrtare të të drejtave të të ndaluarve, ashtu siç kërkohet me rekomandim. Kjo do të fillojë menjëherë nga tetori dhe të plotësohet si rekomandim në periudhën K-4 të këtij viti.	K-4 (2022)
2.	IPK u rekomandon zyrtarëve përgjegjës në Qendrat e Ndalimit, që të sigurohen se si pjesë e dosjes së të ndaluarit të jetë i bashkëngjitur edhe Aktvendimi mbi ndalimin, si akt i lëshuar nga autoriteti kompetent, drejt mbajtjes së duhur të dosjes së të ndaluarve në Qendrat e Ndalimit.	-I-	Mbikëqyrësit e qendrave të ndalimit do të shtojnë mbikëqyrjen dhe kontrollin e dosjeve, që tani e tutje të mos ketë asnjë dosje pa vendosjen e Aktvendimit mbi ndalimin. Kjo do të fillojë së implementuari menjëherë nga tetori dhe të plotësohet si rekomandim në periudhën K-4 të këtij viti.	K-4 (2022)
3.	IPK u rekomandon përgjegjësve në Qendrat e Ndalimit (Suharekë, Gjakovë e Rahovec) që gjatë zbatimit të procedurave ligjore me të ndaluarit, të rritet niveli i përgjegjësisë për plotësimin e saktë të formularit mbi gjendjen mjekësore dhe trajtimin mjekësor të të ndaluarve gjatë kohës sa ata qëndrojnë në hapësirat e ndalimit.	-I-	Mbikëqyrësit e qendrave të ndalimit do të shtojnë kontrollin dhe mbikëqyrjen, që gjatë zbatimit të procedurave ligjore me të ndaluarit, të plotësohen në mënyrë të saktë formularët mbi gjendjen mjekësore dhe trajtimin mjekësor të të ndaluarve, gjatë kohës së ndalimit në qendrat e ndalimit. Kjo do të fillojë së implementuari menjëherë nga tetori dhe të plotësohet si rekomandim në periudhën K-4 të këtij viti.	K-4 (2022)
4.	IPK u rekomandon udhëheqësve në Qendrat e Ndalimit, që të sigurohen se format, të cilat plotësohen për personat e ndaluar, të jenë të standardizuar	-I-	Mbikëqyrësit e qendrave të ndalimit do të shtojnë kontrollin dhe mbikëqyrjen, që gjatë plotësimit të formularëve për personat e ndaluar, të njëjtit të jenë unik dhe renditja e	K-4 (2022)

	<i>(unike), si dhe renditja e tyre brenda dosjeve, të bëhet siç parasheh Procedura Standarde e Operimit për Qendrat e Ndalimit.</i>		<i>tyre të jetë siç parashihet me PSO-në për Qendrat e Ndalimit. Kjo do të fillojë së implementuari menjëherë nga tetori dhe të plotësohet si rekomandim në periudhën K-4 të këtij viti.</i>	
5.	<i>IPK u rekomandon mbikëqyrësve dhe drejtuesve të qendrave që t'i adresojnë problemet dhe shqetësimet lidhur me kushtet fizike dhe të sigurisë në qendrat e ndalimit (video kamerat, aparatet për fikjen e zjarrit, ndihmën e parë, orenditë për pushim, ventilimi, sistemi për thirrje të zyrtarëve policor nga të ndaluarit, plani i evakuimit), në mënyrë që qendrat e tilla t'i përmbushin kushtet e tilla, duke u mundësuar të ndaluarve kushte të nevojshme për kohën e ndalimit apo qëndrimit në to.</i>	-II-	<i>Përgjegjësit kryesor në Drejtorinë e Përgjithshme të Policisë, gjegjësisht DSHM do të angazhohet që në periudhë të arsyeshme kohore të evidentoj, planifikoj, përmirësoj dhe furnizoj të gjitha qendrat e ndalimit, duke u angazhuar që të bëjë rregullimin e ambientit siç kërkohet me PSO-në për Qendrat e ndalimit dhe të furnizoj me material logjistik aty ku ka mungesa. Policia është përkujdesur, si dhe përkujdeset në vazhdimësi për respektimin e të drejtave dhe lirive të njeriut, mbrojtjen e tyre, në rastin konkret në mbrojtjen e respektimin e të drejtave të qytetarëve dhe personave të ndaluar nëpër qendrat e ndalimit në nivel vendi. Andaj, në bazë të analizave të bëra, duke u bazuar në shpërndarje të qendrave të ndalimit, në personel të angazhuar, në persona të ndaluar dhe në kushtet e ofruara deri më tani nëpër këto qendra, vlerësohet se: për të pasur një efikasitet dhe efektivitet në mbikëqyrje, kontroll, ekonomizim në personel, mjete logjistike, si dhe një standardizim të kushteve në përgjithësi siç kërkohet me PSO-në për Qendrat e Ndalimit, duhet reduktuar numrin e qendrave të ndalimit nga 30 sosh që janë të shpërndara gjithandej nëpër stacione policore, në 8 qendra të ndalimit në nivel rajonal (ky projekt ideor do të paraqitet para vendimmarrësve pas analizimit të të dhënave të grumbulluara nëpër këto qendra, si p.sh: numri i personave të ndaluar gjatë këtyre viteve, numri personelit të angazhuar, shpenzimet në mirëmbajtjen e tyre, deri tek</i>	<i>K-4 dhe gjatë vitit 2023</i>

			<p>qëllimi kryesor i respektimit të të drejtave të të ndaluarve sipas standardeve evropiane. Përveç përparësive që u cekën më lartë, kjo do të vendoste Policinë aty ku synohet sipas misionit të saj policor që të mbrojë dhe respektojë në të njëjtën kohë të drejtat dhe liritë e çdo qytetari pa dallim, vendosë kontroll dhe menaxhim strikt nga ekipe të trajnuar mirë, të profilizuar me strukturë organizative të caktuar sipas nevojave, etj.</p>	
6.	<p>IPK-ja u rekomandon drejtuesve dhe zyrtarëve përgjegjës për qendrat e ndalimit, që të sigurojnë librat standard (Librin për evidentimin e personave të ndaluar në Qendrat e Ndalimit dhe Librin për evidentimin e vizitorëve apo ekipeve monitoruese që kanë për qëllim hyrjen në Qendrën e Ndalimit) mbi evidencat e përcaktuara për Qendrat e Ndalimit, konform Procedurës Standarde të Operimit - Qendrat e Ndalimit (kapitulli E - neni 4 dhe 5).</p>	-I-	<p>Mbikëqyrësit në Qendrën e Ndalimit në Suharekë dhe qendrat tjera ku ka mungesa të tilla siç paraqiten në këtë rekomandim, do të paraqesin kërkesat e tyre tek njësitë përkatëse në nivel stacioni dhe në periudhën shtator-dhjetor të furnizohen me Librin për evidentimin e personave të ndaluar në qendrat e ndalimit dhe Librin e vizitorëve apo ekipeve monitoruese që kanë për qëllim hyrjen në qendrën e ndalimit (të angazhohen Logjistika në kuadër të stacioneve ku ka mungesa të librave, që t'i furnizojnë qendrat e ndalimit me to).</p>	K-4

Shtojca 1: Të dhëna mbi përmbushjen e rekomandimeve nga inspektimi i mëparshëm				
Gjetjet nga inspektimi i mëparshëm (viti 2018)				
Inspektimi: Menaxhimi i shoqërimit, arrestimit dhe ndalimit, nr. 07/2018				
Nr.	Rekomandimi	Komentet e strukturës policore (në origjinal)	Plani i veprimit	Niveli i zbatimit
1.	IPK-ja u rekomandon udhëheqësve në Qendrat e Ndalimit, që të sigurohen se format, të cilat plotësohen për personat e ndaluar, të jenë të standardizuar - unike, si dhe renditja e tyre brenda dosjeve, të bëhet siç parasheh Procedura Standarde e Operimit.	Rekomandimi qëndron. Për këtë rekomandim janë njoftuar gjitha DRP-të si dhe është kërkuar nga DRP-të: Që në qendrat e ndalimit të përmbushin standardet për zbatimin e formularëve unik të qendrave të ndalimit sipas PSO-së. Nga të gjitha DRP-të është kërkuar implementimi i këtij rekomandimi sipas Planit të Veprimit nga regionet përkatëse të kërkuar nga DPVO-SVO pas inspektimit të Qendrave të Ndalimit. <u>Vërejtje për njoftim:</u> Kurse, sipas DPVO që në dhjetor të vitit 2018 ka kryer inspektime në të gjitha qendrat e ndalimit dhe është vërejtur se ky rekomandim është implementuar sa i përket përdorimit të formave unike në gjitha qendra e ndalimit, por në disa raste janë hasur disa mangësi në plotësimin e formës me të gjitha të dhënat e personave të ndaluar. Përfundimisht, në Planin e Veprimit caktohet afati për implementimin e këtij rekomandimi në tërësi.	Implementimi i këtij rekomandimi parashihet të plotësohet në tërësi dhe pa përjashtim deri <u>qershor 2019</u> , ky rekomandim do të filloj së implementuari menjëherë dhe do të mbikëqyret nga stafi Menaxhues i Qendrave të Ndalimit.	Vlerësimi nga IPK-ja: Pjesërisht

2.	<p>IPK-ja u rekomandon mbikëqyrësve dhe personelit përgjegjës në Qendrat e Ndalimit, që të sigurohen se në të gjitha rastet e arrestimit - ndalimit, të aplikohen të drejtat e të ndaluarve duke përdorur formularë standard të harmonizuar me aktet ligjore në fuqi.</p>	<p>Rekomandimi qëndron. Për këtë rekomandim janë njoftuar gjitha DRP-të si dhe është kërkuar nga DRP-të: Vazhdimi i respektimit të të drejtave të njeriut dhe format e plotësuara me të dhënat të bashkëngjiten lëndës të personit të arrestuar si dokument se i njëjti është informuar rezulton edhe nënshkrimi i tij në formë. Nga të gjitha DRP-të është kërkuar implementimi i këtij rekomandimi sipas Planit të Veprimit nga regjionet përkatëse të kërkuar nga DPVO-SVO pas inspektimit të Qendrave Ndalimit.</p> <p>Vërejtje: Sipas të dhënave të DPVO pas inspektimit të kryer në dhjetor 2018 ky rekomandim është implementuar por me disa mangësi gjatë plotësimit të dhënave dhe po ashtu afati përfundimtar për implementim është caktuar në P.V nga DPVO.</p>	<p>Implementimi i këtij rekomandimi parashihet të plotësohet deri <u>qershor 2019</u>, ky rekomandim do të filloj së implementuari menjëherë dhe do të mbikëqyret nga stafi Menaxhues i Qendrave të Ndalimit</p>	<p>Vlerësimi nga IPK-ja: Përgjithësisht</p>
----	---	---	--	--

3.	<p>IPK-ja u rekomandon zyrtarëve përgjegjës në Qendrat e Ndalimit, që të sigurohen se si pjesë e dosjes së të ndaluarit të jetë i bashkëngjitur edhe Aktvendimi mbi ndalimin, si akt i lëshuar nga autoriteti kompetent, drejt mbajtjes së duhur të dosjes së të ndaluarve në Qendrat e Ndalimit.</p>	<p>Rekomandimi qëndron. Për këtë rekomandim janë njoftuar gjitha DRP-të si dhe është kërkuar nga DRP-të:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aktvendimi mbi ndalimin dhe Aktvendimi mbi lirim të çdo herë të bashkëngjitet dosjes së personave të ndaluar. - Të përputhet koha e arrestimit me kohën në Aktvendim kur i shqiptohet masa e ndalimit deri 48 orë të lëshuar nga Prokurori. - Të plotësohen me të dhënat e kërkuara të gjitha rubrikat në forma ku kërkohet nënshkrimi i zyrtarëve policor dhe nënshkrimi i personit të ndaluar. - Të plotësohen me të dhënat koha e vizitës nga mjeku dhe gjithashtu çdo herë të bashkëngjitet kopja e kontrollës nga mjeku dosjes së personi të ndaluar dhe të dhënat e mjekut. <p>Nga të gjitha DRP-të është kërkuar implementimi i këtij rekomandimi sipas Planit të Veprimit nga regjionet përkatëse të kërkuar nga DPVO-SVO pas inspektimit të QN.</p> <p>Vërejtje: Sipas të dhënave të DPVO pas inspektimit të kryer në dhjetor 2018 ky rekomandim është implementuar pjesërisht dhe duhet të plotësohet në tërësi dhe afati përfundimtar për implementim është caktuar në P.V nga DPVO.</p>	<p>Implementimi i këtij rekomandimi parashihet të plotësohet dhe të filloj së zbatuari menjëherë deri qershor 2019 kur parashihet që këto të gjetura të plotësohen në tërësi në të gjitha qendrat e ndalimit.</p>	<p>Vlerësimi nga IPK-ja: Përgjithësisht</p>
----	---	--	--	--

4.	<p>IPK-ja u rekomandon mbikëqyrësve dhe zyrtarëve përgjegjës të Qendrave të Ndalimit që të respektojnë dispozitat e Kodit të Procedurës Penale të Kosovës dhe rekomandimet e Komitetit për Parandalimin e Torturës lidhur me afatet kohore të ruajtjes së dosjeve të ndaluarve dhe sigurimit të kopjeve të tyre në vend të sigurtë.</p>	<p>Rekomandimi qëndron. Për këtë rekomandim janë njoftuar gjitha DRP-të si dhe është kërkuar nga DRP-të: Dosjet e personave të arrestuar sipas KPPK duhet të ruhen deri 10 vite kurse sipas KPT-së çdo dosje origjinale duhet të bëhet kopje dhe të ruhen në një vend të dytë të sigurt.</p> <p>Nga të gjitha DRP-të është kërkuar implementimi i këtij rekomandimi sipas Planit të Veprimit nga regionet përkatëse të kërkuar nga DPVO-SVO pas inspektimit të QN.</p> <p>Vërejtje: Sipas të dhënave të DPVO pas inspektimit të kryer në dhjetor 2018 ky rekomandim është në implementim e sipër dhe afati është përcaktuar në P.V nga DPVO.</p>	<p>Implementimi i këtij rekomandimi është me prioritet dhe parashihet të plotësohet deri qershor 2019.</p>	<p>Vlerësimi nga IPK-ja: Plotësisht</p>
5.	<p>IPK-ja u rekomandon përgjegjësve në Qendrat e Ndalimit që gjatë zbatimit të procedurave ligjore me të ndaluarit, të rritet niveli i përgjegjësisë në zbatimin e të drejtave të personave të ndaluar lidhur me trajtimin mjekësor gjatë kohës sa ata qëndrojnë në hapësirat e ndalimit.</p>	<p>Rekomandimi qëndron. Për këtë rekomandim janë njoftuar gjitha DRP-të si dhe është kërkuar nga DRP-të: Çdo person i ndaluar në rast të lëndimeve apo shqetësimeve shëndetësore duhet dhënë ndihma edhe në raste kur i ndaluarit e refuzon, mjeku specialist e jep vendimin final mbi domosdoshmërinë e kontrollit apo trajtimit të mëtutjeshëm. Çdo dosje e personit të ndaluar të i bashkëngjiten edhe të dhënat me diagnozën nga mjeku, koha e kontrollimit dhe të dhënat e mjekut.</p> <p>Nga të gjitha DRP-të është kërkuar implementimi i këtij rekomandimi sipas Planit të Veprimit nga regionet përkatëse të kërkuar nga DPVO-SVO pas inspektimit të QN.</p> <p>Vërejtje: Sipas të dhënave të DPVO pas inspektimit të kryer në dhjetor 2018 ky rekomandim është në implementim e sipër dhe afati është përcaktuar në P.V nga DPVO.</p>	<p>Implementimi i këtij rekomandimi parashihet të plotësohet deri qershor 2019.</p>	<p>Vlerësimi nga IPK-ja: Plotësisht</p>

6.	<p>IPK-ja u rekomandon mbikëqyrësve dhe drejtuesve që t'i adresojnë problemet dhe shqetësimet lidhur me kushtet fizike dhe të sigurisë në Qendrat e Ndalimit (video kamerat, aparatet për fikjen e zjarrit, ndihmën e parë, orenditë për pushim, ventilimi, sistemi për thirrje të zyrtarëve policor nga të ndaluarit, plani i evakuimit), në mënyrë që qendrat e tilla t'i përmbushin kushtet e tilla, duke u mundësuar të ndaluarve kushte të nevojshme për kohën e ndalimit apo qëndrimit në to.</p>	<p>Rekomandimi qëndron. Për këtë rekomandim janë njoftuar gjitha DRP-të, DMO dhe TIK:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Përmirësimi i kushtet të Qendrave të ndalimit; - Pajisja me aparate për fikjen e zjarrit; - Përmirësimi i dyerve e dritareve në disa qendra të ndalimit; - Planifikimi i daljeve emergjente; - Kontrollimi dhe rregullimi i kamerave në qendrat e ndalimit. <p>Nga të gjitha DRP-të është kërkuar implementimi i këtij rekomandimi sipas Planit të Veprimit nga regjionet përkatëse të kërkuar nga DPVO-SVO pas inspektimit të QN.</p> <p><u>Vërejtje:</u> Sipas të dhënave të DPVO pas inspektimit të kryer në dhjetor 2018 lidhur me kushtet që duhet plotësohen vërehet se ka nevojë ende për përmirësime të mëtutjeshme dhe për këtë arsye afati i implementimit është caktuar në P.V nga DPVO.</p>	<p>Implementimi i këtij rekomandimi është plotësuar në masë të madhe në të gjitha pikat e këtij rekomandimi, ndërsa për ato pika që kanë mbetur pa u implementuar për të njëjtat çështje janë bërë kërkesat për rregullimin e tyre nga regjionet përkatëse dhe këto parashihen të plotësohen deri në <u>dhjetor 2019.</u></p>	<p>Vlerësimi nga IPK-ja: Pjesërisht</p>
----	---	--	--	--

7.	<p>IPK-ja u rekomandon drejtuesve dhe zyrtarëve përgjegjës për Qendrat e Ndalimit, që të sigurojnë librat standard (Librin për evidentimin e personave të ndaluar në Qendrat e Ndalimit dhe Librin për evidentimin e vizitorëve apo ekipeve monitoruese që kanë për qëllim hyrjen në Qendrën e Ndalimit) mbi evidencat e përcaktuara për Qendrat e Ndalimit, konform Procedurës Standarde të Operimit - Qendrat e Ndalimit (kapitulli E - neni 4 dhe 5).</p>	<p>Rekomandimi qëndron. Për këtë rekomandim janë njoftuar DRP-të, DMO, TIK lidhur me:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sigurimin e Librit standard për evidentimin e personave të ndaluar dhe Librin për evidentimin e vizitorëve; - Për ndalimin e mbajtjes së mjeteve të forta në çdo hapësirë të qendrës së ndalimit siç edhe përshkruhet sipas PSO pika 1.9; - Furnizimi i qendrave të ndalimit me qese të letrës dhe material tjetër shpenzues (dorëza, shampon, letër tualeti, etj); - Përmirësimi i kushteve të punës për zyrtar policor në qendrat e ndalimit si: pajisja me kompjuter, tavolina, karrige, dollapë për vendosjen e dosjeve, kasaforta për vendosjen e armëve, etj; - Organizimi i trajnimeve nga DRP-të lidhur me trajnimin e zyrtarëve policor për qendrat e ndalimit sidomos zyrtar policor femra pasi ndihet mungesë e numrit të tyre dhe paraqet vështirësi në punën e përditshme. <p>Nga të gjitha DRP-të është kërkuar implementimi i këtij rekomandimi sipas Planit të Veprimit nga regjionet përkatëse të kërkuar nga DPVO-SVO pas inspektimit të QN.</p> <p>Vërejtje: Sipas të dhënave të DPVO pas inspektimit të kryer në dhjetor 2018 lidhur me kushtet që duhet plotësohen vërehet se ka nevojë ende për përmirësime të mëtutjeshme dhe për këtë arsye afati i implementimit është caktuar në P.V të DPVO-së</p>	<p>Implementimi i këtij rekomandimi parashihet të plotësohet në afatin sa me optimal për arsye se kjo qështje është adresuar edhe nga DPVO – SVO në inspektimin e fundit të qendrave të ndalimit dhe e njëjta mbetet dhe është përgjegjësi e Regjioneve përkatëse për sigurimin e këtyre Librave.</p>	<p>Vlerësimi nga IPK-ja: Përgjithësisht</p>
----	--	--	---	--